

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 43

гр. Пловдив, 16.01.2023 г.

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЛОВДИВ, III СЪСТАВ, в закрито заседание на шестнадесети януари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Славка Г. Димитрова

Членове: Силвия Ал. Цанкова
Екатерина Ст. Роглева

като разглежда докладваното от Силвия Ал. Цанкова Въззивно частно наказателно дело № 20235300600004 по описа за 2023 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 243, ал. 8 НПК.

С Определение № 33 от 22.08.2022 г. по ЧНД № 183/2021 г. по описа на Районен съд-Първомай, 1-ви с.с., е отменено постановление от 04.06.2021 г. на Районна прокуратура-Пловдив, ТО Първомай, с което е прекратено наказателното производство по досъдебно производство № 14/2020 г. по описа на РУ на МВР-Първомай, водено за престъпление по чл.209, ал.1 от НК.

Срещу така постановеното определение е постъпил протест от Районна прокуратура Пловдив, ТО Първомай, в който се излагат съображения относно неправилност на атакуваното определение. Предлага се неговата отмяна, като са изложени при условията на алтернативност две претенции. Според първата, жалбата срещу прокурорския акт е просрочена и като такава е следвало да бъде оставена без разглеждане от първата инстанция, поради което се предлага отмяна на първостепенното определение и обявяването на постановлението за влязло в законна сила. В случай, че въззивният съд не приеме въпросната теза на прокуратурата, в протеста са изложени съображения в подкрепа законосъобразността и обосноваността на прекратителното определение. Така според прокурора, указаните от районния съд процесуално-следствени действия са ненужни, понеже не биха довели до

промяна на фактическите и правни изводи, а и не биха изяснили каквито и да било релевантни за случая обстоятелства. Въз основа на изложеното, се претендира отмяна на първостепенното определение и потвърждаване постановлението на прокуратурата.

Пловдивският окръжен съд, като обсъди доводите на прокуратурата и се запозна с материалите по делото, вкл. и тези, относими към връчването на постановлението, и извърши проверка за законосъобразност и обоснованост на обжалваното определение, намира за установено следното:

Протестът е процесуално ДОПУСТИМ–подаден е от надлежна страна в законоустановения срок, срещу подлежащ на обжалване съдебен акт, а разгледан по същество, е НЕОСНОВАТЕЛЕН.

Наказателното производство е било образувано във връзка с жалба на Т.К. срещу М.Д.О. за престъпление по чл. 209, ал. 1 НК, за това, че през м. ноември 2017 г. в гр. Пловдив е възбудено и поддържано до неустановена дата през м. декември 2017 г. заблуждение у Т.С.К. с цел да бъде набавена имотна облага и да ѝ бъде причинена имотна вреда.

След проведено по делото разследване, с постановление от 04.06.2021 г., прокуратурата е прекратила наказателното производство поради недоказаност, приемайки, че, макар да са „събрани всички възможни доказателства“, „липсват достатъчно такива, за да е възможно ангажиране наказателната отговорност на конкретно лице-в частност-тази на М.О.“. Изложени са съображения, според които по делото са формирани две противоречащи си тези за възникналите между К. и О. отношения, без да е налична възможност според прокуратурата, която и да било от тези версии „да бъде безспорно и категорично потвърдена или отхвърлена“. В подкрепа на визираното, прокурорът е посочил, че „всяка от страните в спора /има се предвид съответно К. и О./ твърди измамливи действия от другата, която пък категорично ги отрича, респ. излага своя версия“. Отчетено е обстоятелството, че по делото са разпитани и други свидетели, сочещи информация по случая, чиито показания обаче според държавното обвинение не са от естество, че да установят действителния характер на отношенията между К. и О., понеже или не са безпристрастни и незаинтересувани от изхода на делото или не са преки очевидци на процесните събития. Същата теза е приета и по отношение на приложените по делото документи, за които

прокурорът е приел лаконично, че „всяка от страните обяснява, съгласно своята версия“ наличните писмени доказателства, без да конкретизира нито естеството на въпросните документи, нито какви са конкретните твърдения на К. и О. относно удостоверените с тях факти, нито какви са инкорпорираните в тях обстоятелства.

Недоволна от прекратителното постановление, К. е обжалвала същото и с определението, предмет на настоящото производство, районният съд е отменил прокурорския акт, приемайки същия за неправилен и незаконосъобразен, като са дадени за изпълнение задължителни указания за провеждане на допълнително разследване. Преди да разгледа жалбата по същество, първата инстанция е изложила конкретни съображения в подкрепа на становището за нейната допустимост, и в частност относно спазването на законовия срок за депозирането ѝ.

Първостепенният съдебен акт е атакуван от прокуратурата, чийто протест е иницирал настоящото въззивно производство.

Доколкото в протеста на прокуратурата са изложени пространни съображения относно недопустимост на жалбата, по която е отпочнало производството по чл.243, ал.5 от НПК, абсолютно задължително е настоящата инстанция да подложи на подробен анализ доводите относно преклудирание правото на К. да обжалва преграждащото постановление.

Видно от постановлението за прекратяване на наказателното производство и известието за доставянето му, първото е изпратено на адрес *** и е получено на 08.06.2021г. от Р. К.-майка на адресата. Жалбата е изпратена на съда от Т.К. по пощата на 08.07.21г., като в същата е посочено, че лицето е узнало за прокурорския акт едва след пристигането си в България на 03.07.21г., понеже живее постоянно в РГермания. След запознаване с приложените по делото писмени материали, първата инстанция е приела жалбата за своевременно депозирана, аргументирайки се с липсата на изрично отбелязване в известието за доставяне, че майката на адресата е поела задължението за уведомяване на правоимащото лице. Тези доводи на районния съд не са споделени от прокуратурата, която в депозирания протест е посочила, че, доколкото в жалбата, иницирала наказателното производство, Т.К. била посочила и адрес в РБългария, то именно това е адресът, на който е следвало да се извършват всички уведомявания по делото.

Наведени са съждения, че, макар лицето в разпита си по делото, да не е посочило изрично адрес за призоваване в страната, препис от постановлението все пак е бил изпратен, и то на единствения, известен адрес в страната. Въз основа на изложеното, доколкото жалбата е изпратена след изтичане на 7-дневния срок, в който прокурорският акт е получен от майката на адресата, прокурорът приема, че жалбата срещу него е била просрочена.

Въззивният съд, като прецени съображенията, както на прокуратурата, така и на първата инстанция и се запозна с всички материали по делото, намира жалбата за своевременно депозирана, макар и не поради основания, изложени от районния съд, които настоящата инстанция намира за твърде формални и несъответни на законодателната логика, вложена в цитираната процесуална разпоредба. Видно от първоначалната жалба на пострадалата, във връзка с която е отпочнало наказателното производство, в същата изрично е посочен настоящ адрес в РГермания и постоянен такъв в РБългария /същият, на който е изпратено постановлението/, без обаче да е отбелязано изрично, че именно посоченият адрес в страната е този, на който следва да бъде извършвано уведомяването на лицето. На този адрес е изпратено и писмото-уведомление за образуване на наказателното производство /л.16 от ДП/, в което са разяснени правата на пострадалата и е указано, че ако желае да се възползва от тези права, трябва да посочи при разпита си адрес за уведомяване в страната. Въобще не става ясно от наличните по делото материали, дали това писмо е получено от Т.К.-т.е. дали въобще е била наясно със законовото изискване на чл.75, ал.3 от НПК да посочи адрес за уведомяване в страната и/или електронен такъв. Нещо повече, в разпита й като свидетел, проведен в хода на досъдебното производство, при отразяване данните за пострадалата, е посочен единствено адрес в РГермания, като липсва изрично отбелязване, от което да е видно, че лицето е било наясно с разпоредбата на чл.75, ал.3 от НПК, и по-точно с изискването за посочване на адрес за уведомяване в страната и/или електронен такъв. Наистина в бланката за разпит се съдържа изброяване на всички права и задължения на пострадалото лице, така, както се регламентирани в НПК /вкл. и това по чл.75, ал.3 от нпк/, но липсва изрично изявление, с което К. да е взела отношение по въпроса относно адреса за уведомяване, в частност дали желае да посочи такъв в страната или поне ел. адрес. Доколкото такова изявление не е налично, а в самоличността е отразен единствено адрес в РГермания, то не

може да се приеме, че изпращането на постановлението по постоянния адрес и неговото получаване от майката на пострадалата, е редовна форма на неговото изпращане на последната в случая, доколкото липсва информация, това да е бил единствено възможният начин за неговото изпращане /при изрично посочен по делото адрес в страна-членка на ЕС/. В обобщение на горното, следва да се допълни също във връзка с изрично изложените доводи от страна на прокуратурата, че пострадалото от процесното престъпление лице е сред задължителните адресати на постановлението за прекратяване на наказателното производство съгласно разпоредбата на чл.243, ал.4 от НПК, която не поставя условие уведомяването да бъде сторено единствено при посочване на адрес за призоваване в страната. С други думи, съждението на прокуратурата, имплицитно съдържащо се в протеста, че, доколкото пострадалата не била посочила адрес в страната, то с изпращането на прекратителното постановление, били сторили нещо повече от дължимото, не отговаря на законово разписаното.

Ето защо, настоящата инстанция намира, че жалбата на пострадалата, инициирала съдебния контрол на прокурорския акт, е депозирана в срок, доколкото същият е бил изпратен на адрес, непосочен като такъв за уведомяване от заинтересуваното лице, като няма данни К. да е била наясно със задължението си да посочи адрес за уведомяване в страната и/или електронен такъв.

След положителното си становище по допустимостта на жалбата, инициирала съдебния контрол на преграждащия наказателното производство прокурорски акт, въззивният съд извърши преценка на делото, вкл. и постановените актове по същество, в резултат от което намира атакуваното определение за законосъобразно и обосновано, макар да не се споделят изцяло всички, изложени съображения.

Същността на който и да е магистратски акт изисква съобразяване с множество законодателно прогласени изисквания, от които се извеждат убедителност на аргументацията, яснота на изказа, липса на дълбоки вътрешни противоречия и др. Те от своя страна довеждат до впечатление за респект към постановения акт, което пък е основополагащо относно възпитаване на обществото в дух на зачитане върховенството на закона, постулат, важим за всяка правова държава. Обсъжданото по принцип,

пренесено към конкретния казус, установява, че прокурорското постановление страда от съществен процесуален порок. Видно от съдържанието му, липсва доказателствен прочит и съпоставяне на безспорно нуждаещите се от обсъждане в детайли гласни доказателствени средства, отнесени към писмените такива от досъдебното производство. Липсва пълноценен и задълбочен анализ на конкретните доказателствени източници, а така също и обоснована преценка дали не може да се изгради хармонична съвкупност от доказателства, изключваща всяка друга хипотеза относно обстоятелствата, включени в основния предмет на доказване. Изложените от прокурора общи твърдения относно наличие на две взаимноизключващи се тези, за които събраните доказателства не са достатъчни за отдаване кредит на доверие, на която и да било от тези версии, в никакъв случай не са достатъчни, за да се приеме за обоснован прокурорският акт. Необходимо е било първо да се обсъдят твърденията на всяка една от т.нар. от прокурора „две страни по спорните отношения“, съответно К. и О., като след това се обсъдят подробно и останалите гласни доказателства и наличните по делото писмени такива, което определено не е сторено в обжалваното постановление. Едва след този анализ е следвало да бъде извършена съвкупна преценка на събраните по делото доказателства, респ. да се формират съответните фактически и правни изводи относно евентуалната доказаност на обвинителната теза, респ. нейната недоказаност. Преди пристъпването към тази логическо-оценъчна дейност, е абсолютно задължително обаче да се прецени дали извършените до момента процесуално-следствени действия са изчерпили възможната и необходима процесуална активност по делото или е следвало да бъде проведено допълнително разследване във връзка с пълноценното изясняване на всички въпроси, включени в основния предмет на доказване. В конкретния случай и това не е било сторено от ръководно-решаващия орган в досъдебната фаза на процеса, поради което прав е бил районният съд, че инкорпорираният в прекратителното постановление извод относно недоказаност на обвинението, се явява и прибързан.

Видно от жалбата на пострадалата, а и от показанията ѝ в хода на проведения разпит, част от обещанията на М.О. /междувпрочем осъждан за подобен род деятелност/ са били възприети от съсед с имена М.С.П. от с.Т. /роден през ***/./, чиито подробни данни, вкл. и ЕГН се сочат в жалбата на К.. Очевидно е, че разпитаният по делото Д.П.П. /роден ***/./, живущ в гр.Л.,

който не познава нито едно от лицата, протичащи по процесния казус, не е соченият от пострадалата, поради което разпитът на погрешното лице категорично не освобождава органите на досъдебното производство да положат усилия за установяване и разпит на действителния свидетел. Още повече, че са налични подробни индивидуализиращи данни за последния. Твърдения относно липсата на необходимост от подобен разпит не се и съдържат в протеста на прокуратурата, в който е посочено единствено, че бил проведен разпит „на единственото, установено по делото лице“, което обаче очевидно не е соченото от пострадалата. Прави впечатление, че, доколкото в постановлението се акцентира върху пристрастието и заинтересуваността на всички, разпитани по делото свидетели или косвен характер на същите, а такива доводи се навеждат и в протеста, то за този свидетел такива съображения не са посочени до момента от страна на прокуратурата. Междувпрочем, уместно е да се отбележи категоричното принципно несъгласие на съда с твърдението на прокуратурата, че наличието на обстоятелства, индициращи евентуално пристрастие и/или заинтересуваност на свидетели, води до изначална непригодност на техните показания, респ. освобождава съда и/или прокуратурата от задължение да обсъди по-подробно съответните показания, поотделно и в контекста на останалата доказателствена съвкупност. Само въз основа на факта, че едно лице има някакви отношения със страните по дадени спорни отношения, предмет на разследване в дадено наказателно производство /напр. техни познати, бивши или настоящи служители, роднини и пр./, не следва автоматично извод за заинтересованост от изхода на делото и че водено от тази заинтересованост, същото лице е депозирало неверни показания. Наличието на подобни отношения наистина задължава съда, а и прокурора да подложи на внимателна преценка достоверността на заявеното от такъв свидетел и да го съпостави с останалите доказателствени източници. При липса на съмнение в обективността му обаче и при съзвучие на изложените от въпросното лице факти с извличащите се от останалия доказателствен материал, показанията на същото следва да се кредитират. Както бе посочено по-горе, такава аналитично-оценъчна дейност определено не е налична в обжалваното постановление.

Прави осезаемо впечатление изключително фрагментарното споменаване на факта, че по делото са приложени и писмени доказателства, при все, че в

случая са налични изобилни такива, още по-малко е налице обсъждането им в контекста на събраните по делото гласни доказателствени средства. Т.напр. при елементарни аритметични изчисления на преведените от пострадалата суми, е видно, че същите възлизат на около 10 000 лева, която сума надхвърля повече от трикратно тази, посочена в представения от М.О. договор за паричен заем /за сумата от 3000 лева/. За който междувпрочем се съдържа разнопосочна информация, както в собствените показания на О., така и в тези на пострадалата, а и на управителката на дружеството документален заемодател-С.А. /която по собствените ѝ твърдения е била само формално вписана като управител на дружеството, което по нейни думи било фактически ръководено от О./.

Несподелима е и тезата на прокурора, касателна производните доказателствени източници. Нееднократно в съдебната практика е обсъждана тяхната правна природа, като резонно е застъпвана тезата, че същите могат да бъдат ефективно използвани за проверка достоверността на първичните доказателствени средства. В този ред на мисли, в никакъв случай не може да се приеме за „несериозно“ указанието на районния съд, касаещо полагане на усилия за установяване и разпит на лицето „Д.“ от С.. За въпросното лице самият О. твърди, че е негов познат, който той използвал, за да осигури пласмент на „съмнителни бижута“ на пострадалата. Евентуалният разпит на този свидетел, в случай, че О. посочи установъчни данни и/или поне евентуално обстоятелства, улесняващи неговото издирване, макар да не е пряко относим към основния предмет на доказване, има косвено значение, доколкото касае проверка достоверността на въпросните „две тези“, изложени съответно от О., и от пострадалата. Подобно е и значението на указаните разпити на Д.У. и съпруга на К. /на втория при възможност това да бъде сторено без затруднения за разследването/, които според пострадалата са били наясно с отношенията между нея и О.. Категорично голословно и несподелимо е твърдението, инкорпорирано в протеста на прокурора, че разпитите на други заинтересувани лица, „не биха променили извода“ по същество на делото, респ. не биха изяснили „нещо по делото“. Това е така, доколкото въпросните доказателствени източници, не само че са законоводопустими в случая, но и същите са необходими за коректното изясняване на делото по същество, както бе отбелязано по-горе. Ето защо, тяхното предварително „изключване“ от прокурора, още преди да бъдат събрани, е израз на необоснована и прибързана оценка на иначе

законоводопустими, а и необходими доказателствени източници, относими към процесния казус.

В този ред на мисли, доколкото и самият О. твърди, че в телефона му се съдържа информация, касателна отношенията му с пострадалата, то няма пречка да бъде преценена и възможността относно изследване съдържанието му, посредством надлежна техническа експертиза /в случай, че лицето предостави устройството за изследване/. Като по отношение твърдението за съдържащи се в телефона записи на разговори между О. и пострадалата, то следва да се има предвид съдебната практика, относима към записи, създадени не по реда на НПК, изготвени нарочно от заинтересувано лице.

Предвид изложеното по-горе, окръжният съд намира прокурорския акт за необоснован и незаконосъобразен, поради което правилно е бил отменен от първостепенния съд, чиито указания, обсъдени в настоящото определение, с уточненията, дадени от въззиваната инстанция, са относими и необходими към изясняване на релевантните за случая обстоятелства. Едва след провеждане на допълнително разследване, отговарящо на очертаните по-горе изисквания, следва да се извърши обоснована преценка на събраната по делото доказателствена съвкупност и да бъдат формирани фактическите и правни изводи по същество на делото.

Ето защо, атакуваното определение на районния съд, с което е отменено постановлението на прокуратурата, като правилно следва да бъде потвърдено.

Водим от горното и на основание чл. 243, ал. 8 от НПК, Пловдивски окръжен съд,

ОПРЕДЕЛИ:

ПОТВЪРЖДАВА Определение № 33 от 22.08.2022 г. по ЧНД № 183/2021 г. по описа на Районен съд-Първомай, 1-ви с.с., с което е отменено постановление от 04.06.2021 г. на Районна прокуратура-Пловдив, ТО Първомай, с което е прекратено наказателното производство по досъдебно производство № 14/2020 г. по описа на РУ на МВР-Първомай, водено за престъпление по чл.209, ал.1 от НК.

ОПРЕДЕЛЕНИЕТО е окончателно и не подлежи на обжалване и

протест.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____